

Oproep tot 100 % gifvrije aanplant openbare ruimte (woud aan labels en certificaten niet persé gifvrij!)

Wijzer worden in het woud van certificaten en labels rondom gifgroen i.v.m. aanplant openbare ruimte;

Vragen van Amsterdamse groene organisaties & initiatieven.

Geachte Wethouder, mevrouw Melanie van der Horst,

Gif in onze planten en bodem doodt onze insecten. De afname van insecten in en rond Amsterdam de afgelopen 30 jaar is desastreus te noemen. Onze aanplant speelt hierin een zeer grote rol. De keuzes die we dit decennium maken in het aan te planten plantgoed van onze parken en openbare ruimte zullen alles bepalend zijn voor een toekomst. Een slakkenplaag is slechts nog een indicator van biodiversiteitsverlies..

Dit statement is opgesteld om u te informeren over de keuzes die te maken zijn binnen allerhande plantgoed, certificaten en labels. En bovenal; in hoeverre deze een werkelijke oplossing zijn. De invloed van NGO's en (burger)initiatieven reikt maar tot zover, de echte keuzes worden gemeentelijk bepaald. Binnen Amsterdam Noord willen we laten zien dat het kan: Amsterdam Noord is een natuurgebied waar ook mensen wonen, een gifvrije openbare ruimte is het minimum wat we daarvoor nodig hebben. We hopen dat dit statement zijn weg vindt binnen de Gemeente Amsterdam voor eenieder die zijn verantwoordelijkheid wil nemen voor de groene uitdagingen van deze tijd. Daarnaast kijken we van harte uit naar uw beantwoording op onze vragen.

Functies van groen

Wat wij zien als groen, is niet altijd waardevol. Groen kan vele functies hebben; waterberging, voorkomen van hittestress, decoratief groen, recreatief, of een waardevolle invulling van onze inheemse stadsnatuur. Klassieke invulling van ons groen tikt vaak maar enkele van deze boxen aan. Als eerste punt willen we ons uitdrukken dat wanneer stadsgroen ter plaatse wel al deze functies behelst, we grote stappen kunnen maken. Sterker, functies kunnen elkaar versterken als er meer tegelijkertijd worden gerealiseerd.

Waardevol natuurlijk groen

Hier kunnen we kort over zijn; onze inheemse fauna, hoort bij onze inheemse flora. Veel van de exotische en gecultiveerde aanplant mist de aansluiting met inheemse insecten en bijvoorbeeld vogels. Wanneer we beginnen met de juiste inheemse fauna en gefaseerd beheer hiervan; ondersteunen we elk ander organisme wat hoger in de voedselketen staat.

Gifvrij groen

Het gebruik en invloed van pesticiden (gewasbeschermingsmiddelen) in de traditionele plantenkweek is niet te overschatten. Reken u niet te rijk dat er (gelukkig) niet meer gespoten wordt in de parken en perken zelf; Pesticiden ingezet tijdens de kweek zijn jaren tot decennia van invloed in en rond de aanplant. Hiermee is aanplant voor bladeters (div larve stadia) giftig, maar ook voor onze bestuivende insecten een 'death trap'.

In vergelijking met het aantal middelen dat in de gangbare land- en tuinbouw preventief wordt gebruikt (in NL ongeveer 300, in de EU ongeveer 450) zijn de toegelaten middelen in de bio landbouw een stuk milder. Desalniettemin zijn ook in de biologische sector verbeteringen mogelijk.

Afgelopen jaren zijn er allerhande certificaten en labels opgetuigd vanuit de traditionele kweek voor een meer toekomstbestendige, natuur inclusieve aanplant. Wees bewust dat geen van deze labels pesticiden uitsluiten (...). Noch biologisch, SKAL, of On the way to PlanetProof zijn gifvrij. Onder elk van deze labels zijn natuurlijke pesticiden als spinosad, azadiractin, pyrethrinen, paraffineoliën van toepassing. Deze zijn niet onschuldig. Pyrethrinen bijvoorbeeld, zijn neurotoxinen die op zenuwcellen van alle insecten inwerken, ook op die van bijen.

> In de Bio uitvoeringsverordening, waaraan ook SKAL zich moet houden (Bijlage 1, 4) (deze kan ik u toezenden, zie contactgegevens onderaan) zijn de werkzame stoffen genoemd die een bio-teler als gewasbeschermingsmiddel mag gebruiken. Hoewel 'natuurlijke stof' van toepassing is, zijn deze inputstoffen niet altijd biologisch, en zijn dit zeer vernietigende stoffen. Zoals de diverse koperverbindingen die kritisch zijn voor mens en milieu. Bovendien stoffen die met allerhande additieven als synergisten worden weerhouden van hun natuurlijke afbraak, waardoor deze lang actief blijven. Hoe lang, daar is nog geen uitsluitel over.

We moeten ons openlijk de vraag stellen, of de aanplant met Biologisch/SKAL de oplossing is voor de enorme biodiversiteits opgave waarvoor we staan. Met minder gif is het schip niet gekeerd. Er moet gezegd worden dat SKAL certificering geen garantie is op gifgebruik, maar met de optie om het te gebruiken, blijft de aanplant potentieel giftig.

Stellen van kaders

Wat we willen voorkomen is dat beleidsmakers te snel omarmen dat het label - biologisch/SKAL/On the way to Planetproof - afdoende is. Wanneer we bewust zijn van het pesticidegebruik - en zijn invloed - kunnen er kaders gesteld worden aan de inkoop. Dit kan per project - zeker als aanplant met het oog op biodiversiteit van toepassing is - of opgenomen worden in het inkoopbeleid. Met het inkoopbeleid heeft Gemeente Amsterdam de mogelijkheid te sturen naar wat maatschappelijk wenselijk is: Een gifvrije openbare ruimte voor mens en dier.

Gifvrije kwekers

Tot slot willen we u op het hart drukken dat gifvrije kwekers bestaan; ze zijn echter te klein om dergelijke bio labels te bekostigen. Veel van deze gifvrije kwekers hebben de ambitie, of hebben zich al verenigd om samen aan grote projecten te kunnen leveren. De Wilde Weelde is zo'n samenwerkingsverband. Ze wachten op een uitreiking.

We sluiten af met de volgende vragen aan u:

- 1) Bent u het ermee eens dat pesticiden in planten schadelijk zijn voor ons milieu, voor de biodiversiteit en onze gezondheid en daarom onwenselijk in ons openbaar groen en de bodem daarvan?

- 2) Bent u het ermee eens dat het om bovengenoemde reden wenselijk is om over te gaan op 100% gifvrij plantgoed in de openbare ruimte van Amsterdam?

De gemeente streeft ernaar het percentage biologisch plantgoed te vergroten binnen een gekaderd tijdsbestek. We gaven in onze uitleg hierboven echter aan dat de labels 'Biologisch en SKAL' helaas niet per se altijd garant staan voor 100% gifvrij plantgoed. We kennen daarnaast de problematiek met betrekking tot de huidige disbalans tussen 'vraag en aanbod' van 100% gifvrij plantgoed en zijn op de hoogte van de daaruit voortvloeiende problematiek van leveranties van dit plantgoed. Daarnaast is het protocol van de gemeente dat er alleen gewerkt wordt met gecertificeerde kwekers (bijvoorbeeld SKAL, biologisch, On the way to Planetproof en overig). Er moet naar onze mening echter zo snel mogelijk kans worden gecreëerd voor het aanplanten van 100% gifvrij plantgoed voor de openbare ruimte van de gemeente Amsterdam.

Gelet op de geschetste situatie:

- 3) Welke kansen ziet u in het stimuleren van 100% gifvrije beplanting en omzetten hiervan in beleid?
- 4) Welke kansen ziet u in het overgaan op zoveel mogelijk 100% gifvrij plantgoed voor de openbare ruimte binnen vijf jaar?
- 5) Welke drempels voorziet u dat hiervoor moeten worden weggenomen en bent u bereid zich hiervoor in te zetten?
- 6) Bent u bereid om voor een aantal pilots (op uw voorwaarden) stads-breed af te wijken van het huidige protocol (alléén gecertificeerde kwekers) door tijdens bedoelde pilots alléén af te nemen van 100% gifvrij-kwekers zonder certificaat?

Wij zien uw reactie hoopvol tegemoet,

Voor toezenden van de Bio uitvoeringsverordening, mail naar: hallo@vlindertuinmotinmokum.nl

Dank voor uw aandacht,

Natuurlijk ondertekend,

Initiatiefnemers:

Vlindertuin Mot in Mokum, Nicky Castricum
Gifvrij Amsterdam, Floor Hallema

Van harte ondersteunt en ondertekent door de volgende organisaties:

ANMEC
Red Amsterdam Noord
Stichting Stadslandbouw Amsterdam
Groene Dokters van het BovenIJ Ziekenhuis
Stichting Flora & Faunabescherming
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging Amsterdam
Groene Longen
Natuurgebied Noord
Stichting Climate Cleanup
The Tipping Point Foundation
The Pollinators

Voedselpark Amsterdam
Kwekerij Kas&co
Huisartsenpraktijk Heun
Noord Huisartsen Doets en van Dungen
De Nachtvlienderkaravaan
NoordOogst
Bloei en Groei
Levende Tuinen
Parels voor de Zwijnen
Natuurvereniging de RuigeHof
Buuf & Buur Nieuwendam
Het Beeldenbos
Het Groene Veld
Natuur voor Kinderen

Kleituin
BlendingBricks

Bloembeest
De Plantersgroep

Amsterdam Farmlodge

Noorderbloemen
Werkgroep Ecologisch Beheer Volkstuinpark de Bongerd

Bestuur Volkstuinpark de Bongerd

De Ontheemtuin

Adviesgroep Kadoelerscheg

De Onkruidenier
Grond van Bestaan
Zoöp De Ceuvel
Vereniging Buurttuinen Transvaal
Studio Monnik
De Tolhuistuin
Kairos Tienercollege
Geworteld in Noord
Het Zoönomisch Instituut
De Stem Van Amsterdam
De Waterkaravaan
Theatergezelschap Gouden Haas
Vrienden van het Rietland
De Damesbende van Buiksloot
Buurtuintjes Domselaerstraat / Woltera van Reesstraat
Bergcompas
Kwekerij Wiering

NMT Zuid
Wildernis
Buurtwerkplaats Noorderhof

Moestuin Kortvoort
ADM Noord Community
Green Ass Garden
Kernteam Oeverlanden-Sloten
Atlasgroep voor biodiversiteit vtv's Linnaeus en Frankendael
Voedselbos Amsterdam Zuid-Oost
Stichting Urbaniahoeve,
Stichting GroenplatVorm Zuid-Oost
Stichting Natuurbescherming Zuid-Oost
Jastudio
Buurtwerkplaats Noorderhof
Natuurtalent
Tuinen van West, Norinda Fennema
Landschapsarchitect/NatuurOptimist, Thijs de Zeeuw
Emma Repelaer van Driel
Vera Bondy, Vogelburen)
Joke van der Helm, Tuinpark Buitenzorg
Najat Kaddour, Kinderboekschrijfster

Martin Stevens, auteur, fotograaf

Marjolijn van Heemstra, Filosoof, Auteur